

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**

**The People Participation in Litter Management Operated by Subdistrict
Administrative Organizations in Kui Buri District, Prachuap Khiri Khan Province**

ดาร์รัตน์ จิตรอุดม

Dararat Jitudom

**ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี**

**Master of Public Administration Term Paper in Urban and Rural
Community Development and Administration**

Phetchaburi Rajabhat University

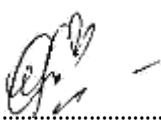
2554

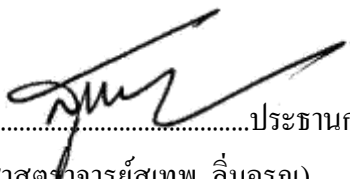
ภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

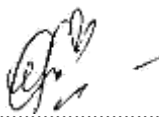
ชื่อภาคินพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ผู้เขียน นางสาวดารารัตน์ จิตรอุดม
สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

อาจารย์ที่ปรึกษาภาคินพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์)

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์ยมยวีร์ วัดแก้ว)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้นับภาคินพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช เฟือกบัวขาว)
บัณฑิตศึกษา
ศูนย์จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อภาคินพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ **ผู้เขียน** นางสาวคารารัตน์ จิตรอุดม **สาขาวิชา** การบริหารและ
พัฒนาประชาคมเมืองและชนบท พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการขยะมูลฝอยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 521 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับมาก ในภาพรวมและเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ในด้านการจัดองค์การ ด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยี ด้านการวางแผน และในด้านการจัดบุคลากรตามลำดับ
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติการ และด้านการรับผลประโยชน์ ตามลำดับ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการขยะมูลฝอยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ในภาพรวม และรายด้านได้แก่ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการปฏิบัติการ และด้านการประเมินผล มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงและเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนในด้านการตัดสินใจ ความสัมพันธ์ในระดับปานกลางไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Term Paper Title : The People Participation in Litter Management Operated by Subdistrict Administrative Organizations in Kui Buri District, Prachuap Khiri Khan Province **Author :** Miss Dararat Jitudom **Major :** Urban and Rural Community Development and Administration **Year :** 2011

Abstract

The purposes of this study were to : 1) examine the level of the litter management operated by subdistrict administrative organizations in Kui Buri District, Prachuap Khiri Khan Province, 2) study the level of the people participation in litter management and 3) determine relationship between litter management with the people participation in litter management. The samples were 521 participants including administrators, officials working in the subdistrict administrative organizations and people drawn with the simple random method from Kui Buri District, Prachuap Khiri Khan Province. A 5-scale rating questionnaire was used for data collection. The data were analyzed with statistical methods to determine mean, percentage and standard deviation. The hypothesis was tested with Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research results were as follows :

1. The litter management operated by the subdistrict administrative organizations in Kui Buri District, Prachuap Khiri Khan Province was at a high level on the whole; ranging based on the highest mean score from the aspect of job classification in the organization for controlling and monitoring, budgeting, technology, planning, personnel assignment respectively.
2. The people participation in litter management operated by subdistrict administrative organizations in Kui Buri District, Prachuap Khiri Khan Province was at a moderate level on the whole, but ranging based on the highest mean score from the participation in evaluation, decision making, operation and receiving benefit respectively.
3. The relationship between litter management and the people participation in litter management in Kui Buri District, Prachuap Khiri Khan Province, on the whole, was positive in the same direction at a high level significantly at 0.01 level in the aspect in receiving benefit, operation and evaluation, while the making decision was positively related to the litter management at a moderate level in the same direction significantly at 0.01 level.

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ รองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ ประธานกรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์มยุรี วัดแก้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งให้คำแนะนำ แก่ใจและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำภาคนิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผู้เขียน ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ประสาทวิชาให้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งประชาชน ในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ อนุเคราะห์ตรวจสอบแบบสอบถามที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำในการทำภาคนิพนธ์ ฉบับนี้ทำให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประโยชน์อันเนื่องมาจากภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบบูชาแด่คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้โอกาสผู้เขียนได้มีวันนี้ และขอมอบความรู้ที่ได้เป็นวิทยาทานแก่ผู้สนใจทั่วไป

ดาร์รัตน์ จิตรอุดม

มกราคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพประกอบ.....	(10)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับขยะมูลฝอย.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....	16
บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอย.....	27
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ.....	31
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	38
ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
เครื่องมือในการวิจัย.....	59

การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4 ผลการวิจัย.....	64
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	65
ตอนที่ 2 การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	69
ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	76
ตอนที่ 4 ความเห็นเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ.....	83
ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการขยะมูลฝอยกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	83
ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์...	86
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	88
สรุปผลการวิจัย.....	88
การอภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	104
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	105
ประวัติผู้เขียน.....	115

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	58
4.1	จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหาร/พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ตอบแบบสอบถาม	65
4.2	จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.3	ค่าเฉลี่ย ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การ บริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวม และรายด้าน	69
4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การ บริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการวางแผน	70
4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การ บริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการจัดองค์กร	71
4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การ บริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการจัดบุคลากร	72
4.7	ค่าเฉลี่ย ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การ บริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านงบประมาณ	74
4.8	ค่าเฉลี่ย ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การ บริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านเทคโนโลยี	75
4.9	ค่าเฉลี่ย ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวม และรายด้าน	76
4.10	ค่าเฉลี่ย ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	77
4.11	ค่าเฉลี่ย ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติการ	78

4.12	ค่าเฉลี่ยส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์.....	80
4.13	ค่าเฉลี่ยส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล.....	81
4.14	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการขยะมูลฝอย กับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน.....	84

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2.1 วงจร PDCA.....	34
2.2 การแสดงขั้นตอนการบริหาร.....	36